

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
سؤالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی

شماره تلفن: ۸۸۹۴ - ۸۸۹۵ - ۸۸۹۶ - ۵۴۴۸

سال سوم - شماره ۷۴۰

صفحه ۱۹۷۱

مدیر سید محمد هاشمی

۵ شنبه ۱۲ شهریور ماه ۱۳۲۶

دوره یازدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۴۹۲

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - صورت مشروح مذاکرات دوازدهمین جلسه دوره یازدهم از صفحه ۴ تا ۴
- ۲ - آگهی های رسمی

مخالف و معتقد بودند که مطالب مهمی از گرفتاریهای مردم باید برض مجلس برسد.
آقای حادقی توضیح دادند که وظایف مجلس توجه به تمایلات و مستدعیات مردم است ولی کارهای اساسی را باید مقدم داشت از جمله روشن کردن تکلیف اعتبارنامه هاست رأی برود در دستور اخذ و تصویب شد.

آقای اردلان بموجب ماده ۴ نظامنامه اخطار نمودند که شعب گزارش مربوط باصفهان و یزد را نداده اند و آقای رئیس در این باب تأکید نمودند آقای اقبال راجع با انتخاب اعضاء کمیسیونها و اینکه فراکسیون حزب دمکرات اسامی را عوض کرده است توضیحی دادند و آقای رئیس تذکر دادند عملی که در کمیسیون شده بصورت کاندید بوده و انتخاب در مجلس بعمل میاید نمایندگان در انتخاب اعضاء مختارند و پنج نفر آقایان مهندس رضوی - مهدی معین زاده محمود محمود - عبدالحسین نیکپور - مسعود نابتی برای نظارت انتخاب میشوند که با اتفاق آقای حادقی پس از انتخاب اقدام با استخراج آراء خواهند کرد و انتخاب کمیسیونها شروع شد.

کمیسیون قوانین دارائی ۱۸ نفر - عده حضار ۱۱۲ نفر - کمیسیون قوانین دادگستری ۱۸ نفر - عده حضار ۱۱۳ نفر - کمیسیون فرهنگ هیجده نفر - عده حضار ۱۱۲ نفر - بازرگانی پیشو هنر هیجده نفر - عده حضار ۱۱۴ نفر - کمیسیون کشاورزی ۱۸ نفر - عده حضار ۱۱۳ نفر - کمیسیون راه ۱۲ نفر - عده حضار ۱۱۱ نفر - کمیسیون امور خارجه دوازده نفر - عده حضار ۱۱۰ نفر - کمیسیون بهداشتی ۱۲ نفر

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۲

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه دهم شهریور ماه ۱۳۲۶

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - بیانات آقای رئیس راجع باظهار تأسف از فوت مرحوم حسین پیرنیا
- ۳ - تصویب طرح قانونی پیشنهادی نمایندگان راجع بحق شناسی از خدمات اجتماعی مرحوم پیرنیا
- ۴ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه.

مجلس ساعت ده و بیست و پنج دقیقه صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید.

۱ - تصویب صورت مجلس

صورت مجلس روز یکشنبه هشتم شهریور ماه را آقای معتمد دماوندی (منشی) قرائت کردند.

صورت جلسه روز یکشنبه هشتم

شهریور ماه ۱۳۲۶

یکساعت و ربع بظهر روز یکشنبه هشتم شهریور مجلس بریاست آقای نبوی نایب رئیس تشکیل و صورت جلسه پیش قرائت گردید.
اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده:

غائبین بی اجازه - آقایان: محسن گنابادی هدایت الله یالیزی - شهاب خسروانی - ابوالقاسم لیقوانی سید حسن تقی زاده - علی و کیلی.

دیر آمدگان با اجازه آقایان: ضیاء ابراهیمی معتمد علی دادور - کشاورز صدر - فولادوند - دکتر راجی - ظفر بختیاری - دکتر عبده - دکتر آشتیانی شریعت زاده.

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: محمد حسین صولت قشقائی - عزت الله بیات - حسن اکبر - جواد عامری - دکتر اعتبار - عزیز اعظم زنگنه - تولیت سلطانی - رستم گیو - آقاخان بختیار - دکتر طباطبائی - محمد علی مسعودی - سزاوار - دهقان - اسلامی نیکپور - دکتر امینی - مشایخی - قهرمان.

آقا صدر کشاورز راجع برفع توقیف از عموم جرایم و انشاء حکومت نظامی و آقای مهدی ارباب راجع باخذ چهل ربال عوارض از ده ربال شکر که بهکس نوشته و محمل دفاع وزارت دارائی شده تذکر دادند و صورت مجلس تصویب شد آقای آزاد شرحی بعنوان اهلام جرم تقدیم نمودند که قرائت شود و گفته شد دستور ولی آقای دهقان

● این مذاکرات مشروح دوازدهمین جلسه از دوره یازدهم قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

ماده حضار ۱۰۴ نفر - کمیسیون نظام ۱۲ نفر عده حضار ۹۹ نفر - کمیسیون پست و تلگراف ۶ نفر عده حضار ۱۰۱ نفر و نیز اسامی اعضاء چهار کمیسیون که در شب انتخاب شده قرائت شد کمیسیون بودجه ۱۸ نفر کمیسیون مبتکرات ۱۲ نفر کمیسیون معاسبات مجلس ۶ نفر و کمیسیون عرایض و مرخصی شش نفر - آقای رئیس اظهار نمودند دستور مجلس طرح اعتبارنامه هاست و آقای محمدعلی مسعودی پیشنهاد نموده اند که اعتبارنامه همان طرح نشود عده می بخوانند مطالب مهم فوری بر عرض مجلس برسانند .

آقای محمدعلی مسعودی گفتند راجع بکمیسیون که میخواهد با آمریکا برود و تقسیم خوزستان بنام ورته زخزل و موضوع آب هیرمند مطالبی دارند و آقای حاذقی مخالف بوده گفتند که بعد از طرح اعتبارنامه ها اجازه نطق قبل از دستور داده شود . پیشنهاد آقای محمدعلی مسعودی در خروج اعتبارنامه ها در دستور تصویب نشد .

آقای رضوی طبق اصل یازدهم قانون اساسی تذکر دادند که انجام مراسم تحلیف مقدم باشد و آقای رئیس گفتند که طبق سابقه پس از تصویب اعتبارنامه ها اقدام میشود .

آقای آزاد اظهار نمودند که اخطار نظامنامه ای دارند و آقای قوام السلطنه اعلام جرم کرده اند تقاضا دارند قرائت شود .

آقای دکتر اعتبار با قرائت اصل ۳۲ قانون اساسی راجع به عضویت نمایندگان در ادارات توضیحی داده گفتند تا یک هفته دیگر اسامی این عده از نمایندگان را اگر از مشاغل دولتی دست نکشند قرائت و اعلام جرم خواهند کرد و آقای رئیس اظهار نمودند که در این باره از طرف مجلس بدولت تلغ کرده اند شده است .

آقای عباس مسعودی گزارش شعبه ششم را راجع با اعتبار نامه آقای و هاب زاده قرائت نمودند .

آقای محمد علی مسعودی بعنوان مخالفت در صلاحیت و جریان انتخاب آقای و هاب زاده حاضر به بیان دلایل خود بود و دو گفتند که بنا تقاضای چند نفر از آقایان اگر مجلس موافق باشد ممکن است موکول به حضور آقای و هاب زاده شود و به پیشنهاد آقای دکتر راجی در این باب اخذ رأی و تصویب شد و کمیسیون آقای خویلر مطرح گردید و آقای محمدعلی مسعودی نسبت به صلاحیت ایشان از نظر همکاری با دموکراتها و پرونده انتخاباتی مخالف بودند و چون حضور ندارند بنا به پیشنهاد آقای گنجی بی بخروج اعتبار نامه مذکور از دستور اخذ رأی و تصویب شد .

اعتبارنامه آقای عباس اسکندری مطرح گردید و آقای دکتر اعتبار بیان داشتند وقتی آقای مهندس رضوی مخالفت خود را پس گرفتند مخالفت با اعتبار نامه آقای اسکندری را قبول کرده اند و این موضوع در دوره سیزدهم نیز سابقه دارد و مشروحاً بیان مخالفت نموده گفتند که مأمورین دولت در انتخاب ایشان مداخله داشته اند تا آنجا که اهالی بتعلیل و بستن بازار مبادرت کردند و انجمن مستغنی و دوباره بظاهر طبق تالیلات اهالی تشکیل گردید ولی در جریان اخذ آراء یکی از صندوقها بوسیله افسر ژاندارمری عوض شد و انجمن آراء آن را

باطل نمود و در نتیجه انتخاب ایشان حسن جریان نداشته است .

سیس آقای دکتر اعتبار صلاحیت اخلاقی و سیاسی و مشاغل اداری آقای اسکندری از جمله ریاست کابینه فوائد عامه در سال ۱۳۰۶ و ریاست شرکت بیمه در سال ۱۳۲۲ اشاره نموده گفتند آقای اسکندری بلافاصله پس از شهریور بیست فعالیت سیاسی آغاز کردند و بتأسیس حزب توده و انتشار روزنامه سیاست پرداختند و در سفر مصر ضمن مصاحبه با روزنامه آخر الساعه نیز گفته اند که لیدر حزب توده هستند و نظر دارند که فیلمی از بیست سال گذشته ایران تهیه کنند ولی مقامات مصری با توقیف گذرنامه ایشان را از مصر اخراج نمودند و این موضوع در پرونده مجرمانه وزارت خارجه منعکس است سیس کتابی ارائه داده و گفتند که سازمان جاسوسی روسها را از زبان انگلیسی شرح میدهد و در مقدمه این کتاب از قول لنین نوشته شده است که هر کومنیست باید یک جاسوس باشد و برای حفظ دولت جوان خود هیچ وسیله را غیر مجاز و نامشروع نداند - در صفحه ۹۶ این کتاب ضمن تشریح تشکیلات جاسوسی در ایران سال ۱۹۲۷ مینویسد شاهزاده ای بیستهمی در فواید عامه دارد و جاسوس شماره ۱۶ مابود و اطلاعات مفیدی بیا میداد .

در اینجا آقای دکتر اعتبار با ذکر اسامی اولیای وقت وزارت فوائد عامه خطاب با آقای عباس اسکندری بیان نمودند که جنابعالی تنها شاهزاده و رئیس کابینه بودید سیس خطاب با آقایان نمایندگان چنین بیان نتیجه نمودند که پس از چهل سال بکسی که برای حفظ جان سوار کالسکه فلان سفارت شده ایراد گرفتند اکنون این آقایان این سابقه همکاری خود بپذیرید آینه بشما چه خواهد گفت .

درینموقع آقای عباس اسکندری در پاسخ آقای دکتر اعتبار بتماایل و تقاضای خود در مخالفت ایشان اشاره کرده گفتند که شخصاً بوسیله آقای دکتر راجی چنین تقاضا نموده بودند زیرا مایل نیستند تا وقتی صحبت نشده اعتبار نامه ایشان رای داده شود و سیس راجع بحریان انتخابات همدان و مشاهدت های آقای بهاء الملک و خوانین و اهالی اسدآباد و ائتلاف بانامی دیگر محل و مجموعه آراء حوزه توضیحات مفصلی دادند و بعد در اطراف صلاحیت خود گفتند که از هیچجمله سالگی وارد سیاست کشور شده و مقامات را طی کرده و مورد حسن ظن مرحوم مشیرالدوله و آقایان مؤتمن الملک و بهاء الملک بوده و از نهم آن بیخه مخالف حکومت وقت وغالباً مجبوس بوده اند و بعد بکتاب جاسوسی مستند آقای دکتر اعتبار اشاره نموده گفتند که از طرف حکومت مورد تحقیق و تعقیب قرار گرفت و ۳ نفر محکوم باعدام شدند و محکومیت یک نفر از آنها هم بتابه تقاضای آقای مؤتمن الملک از پادشاه وقت بجس ابد مبدل شد و نسبت جاسوسی بکسی که هفتصدسال پدرانش در هر گوشه مملکت حکومت داشته اند روا نیست و بعد راجع بشرکت بیمه ویلان آن و قانون بیمه کارگران و علت استعفا از شرکت توضیحاتی دادند و بر رد مندرجات تهران مصور نامه شرکت بیمه را قرائت نمودند همچنین در خصوص مسافرت بصبر

و فعالیت علیه انگلیس یا شوروی اشاره کرده بشرح وقایع جنگ اول بین المللی و فعالیت همسایگان در ایران پرداخته گفتند که بارفقای حزبی خود برای نجات بقایای قوای ژاندارمری در لرستان و صفجات فریب بشهادت آقای ظفری خدمتی کرده و بیش از هزار نفر ژاندارم و افسر را نجات دادند اولی سرانجام از طرف ستاد ارتش متفقین مقیم همدان تحت توقیف درآمدند زیرا مأمورین عالیترتبه ستاد متفقین عقیده داشتند که دموکراسی از جزیره انگلستان بخارج نمی تواند نفوذ کند خصوصاً آسیا و ایران معلوم شد که زورمندان جهان نیروی خود را برای بکار کردن دیگر صرف نمی کنند ولی اکنون که بحکم تحول تاریخ از تاج ا براطوری هندوستان صرف نظر میکنند مسلم است با ایران مستقل باید طریقه دوستی واقعی پیش گیرند و بالاخره قرارداد نفت جنوب را تعدیل و این غبن فاحش را جبران نمایند که از آن روز اولین فصل دیپلاجه دوستی ایران و انگلستان شروع خواهد شد .

در اینجا آقای اسکندری بیان عقیده خویش پرداخته گفتند در امور داخلی باید اصل مکافات و مجازات برقرار شود و در سیاست خارجی باید پایه و اساس بر روی حفظ استقلال سیاسی و اقتصادی قرار گیرد و ایران هیچگاه نباید وسیله تجریک دولتی علیه دولت دیگر شود و بالاخره آقایان نمایندگان باوقوف باصول و ریش سیاسی ایشان می توانند قضاوت کنند و با مهره سیاه یاسفندرای بدهند .

آقای دهقان راجع بصحت مندرجات طهران مصور نسبت با آقای عباس اسکندری توضیحاتی دادند و در این حال با انتخاب آقای رحیمیان اشاره کردند که بکمک مأمورین مسلح شوروی انجام یافته بود - آقای رحیمیان با توضیحاتی اظهارات ایشان را رد کرده گفتند با آنکه تمام وسائل خارجی با ایشان مخالف بودمانند دوره چهاردهم با ۱۶ هزار آراء اهالی محل انتخاب شده اند .

آقای مهندس رضوی پیشنهاد نمودند که اعتبار نامه آقای عباس اسکندری از دستور خارج شود و توضیح دادند که محض حفظ مصالح هاله مملکت و احترام قضاوت های مجلس کمیسیونی تشکیل شود و آنچه راجع به آقای اسکندری است تحت مطالعه و رسیدگی درآید و نتیجه بر عرض مجلس برسد و بدین ترتیب حق از مخالفین و موافقین سلب نشود .

آقای حاذقی با توضیحاتی مخالف و معتقد بودند همانگونه که نسبت با اعتبار نامه آقای تقی زاده مخالف و موافق صحبت کردند و باتفاق آراء رای داده شد در مورد اعتبار نامه آقای اسکندری نیز آنچه باید گفته شده و محتاج بتشکیل کمیسیون نیست به پیشنهاد آقای مهندس رضوی و ارجاع بکمیسیون اخذ رأی بعمل آمد و تصویب نشد .

آقای تولیت تذکر دادند اینکه آقای اسکندری ضمن مطالب خود راجع با مر و نهی آقای آیه الله بروجردی در انتخاب آقای دکتر اعتبار اشاره کردند چنین چیزی نبوده است .

درینموقع پیشنهادی بامضاء ۲۷ نفر دائر باخذ رأی مخفی قرائت شد و آقای مسعودی بتای راجع با انتخاب نظار برای استخراج آراء طبق نظامنامه توضیحاتی دادند و آقای اقبال پیشنهاد نمودند که طبق ماده ۹۲ اخذ رأی شود عده حضار ۱۰۳

نفر و مهره های تفتیشیه پس از شماره صد عدد بود و با کثرت ۶۳ رأی اعتبارنامه آقای عباس اسکندری تصویب شد .

آقای رئیس با تذکر با آقایان نظار استخراج آراء کمیسیونها دو ساعت بعد از ظهر اعلام ختم جلسه نمودند و جلسه آینده پروژ ۳ شنبه دهم و دستور بقیه اعتبار نامه ها و مراسم تحلیف مقرر گردید .

آقای کشاورز صدر نسبت بصورت جلسه اعتراضی دارید ؟

کشاورز صدر - بانه بنده میخواستم عرض کنم راجع بدیر آمدگان بی اجازه که اسم بنده را هم نوشته بودند بنده بموقع آمدم و اجازه هم خواستم و معتقدم که همیشه باید بموقع آمد خواستم که این را تذکر آ عرض کنم .

رئیس - آقای دهقان نسبت بصورت جلسه اعتراضی دارید ؟

کشاورز صدر - بانه بنده میخواستم عرض کنم راجع بدیر آمدگان بی اجازه که اسم بنده را هم نوشته بودند بنده بموقع آمدم و اجازه هم خواستم و معتقدم که همیشه باید بموقع آمد خواستم که این را تذکر آ عرض کنم .

رئیس - آقای دهقان نسبت بصورت جلسه اعتراضی دارید ؟

دهقان - بنده را در عداد غائبین بی اجازه یا دیر آمدگان بی اجازه نوشته بودند در صورتی که سروقتی که مقرر میشود ما میآیم اینجا و درست نیم ساعت یا یکساعت اینجا معطل میرویم و جلسه تشکیل نمیشود . خواستم عرض کنم که علاوه بر اینکه بنده دیر نیامدم هر روز هم مقداری از وقت نمایندگان اینجا تلف میشود استعفا میکنم که باین قسمت هم مخصوصاً توجه کنید که وقت نمایندگان بیجهت اینجا تلف نشود (صحیح است)

رئیس - تشکیل مجلس البته وقتی که کثرت نمایندگان برای رأی بعد نصاب رسید باید توقع داشت آقایان موافقت کنند که زود تر بیایند ، آقای محمد علی مسعودی .

محمد علی مسعودی - بنده هم جزو دیر آمدگان بی اجازه بوده ام در صورتیکه بنده در ساعت هشت و نیم صبح این جا حاضر بودم و بعد خدمت شما رسیدم .

رئیس - بسیار خوب اصلاح میشود .

آقای رضوی نسبت بصورت جلسه اعتراضی دارید ؟

رضوی - اگر چه بنده در آخر صورت جلسه دیدم که مراسم تحلیف را جزو این جلسه گذاشته اند ولی چون جواب آقای رئیس معلوم نشده بود یعنی اینطور درج کرده بودند که فرموده بودند علی الاصول بعد از گذشتن اعتبار نامه ها این کار انجام خواهد شد بنده خواستم تذکر آ عرض کنم که رسم این بوده است که این کار در مجلس می شده و ماده ۱۱ قانون اساسی هم تصریح دارد .

رئیس - جلسه آینده این کار انجام میشود .

آقای اردلان نسبت بصورت جلسه اعتراضی دارید ؟

اردلان - بنده خواستم عرض کنم که این خلاصه صورت جلسه نبود که قرائت شد بلکه صورت جلسه بود و مدتی از وقت مجلس را بگیرد و بهتر است که خلاصه تر نوشته شود .

رئیس - دستور داده میشود که خلاصه تر نوشته شود . آقای سزاوار .

سزاوار - بنده هم همین مطلب را که آقای اردلان اظهار داشتند و در جلسه قبل هم این تذکر داده شد میخواستم بگویم ، ما یک مذاکرات تفصیلی داریم یک صورت جلسه ، صورت جلسه البته باید بطور خلاصه باشد و رئوس مسائل درش باشد و صورت

جلسه اینکه امروز قرائت شد بطور تفصیل و نبیسات وقت مجلس را میگرد بنا بر این مقرر فرمائید که تنظیم کنندگان صورت مجلس توجه بکنند که وقت مجلس زیادتر مصرف نشود . (صحیح است)

رئیس - آقای دکتر راجی - بنده خواستم عرض کنم که برای مخالفت با آقای عباس اسکندری بنده با آقای دکتر اعتبار در این خصوص صحبت نکرده بودم و خود ایشان هم شاید گواه باشند .

رئیس - اصلاح میشود ، آقای عباس اسکندری نسبت بصورت جلسه اعتراضی دارید ؟

عباس اسکندری - قبل از اینکه راجع بصورت جلسه اعتراض خود را عرض کنم بیان آقای دکتر راجی از یک جهت صحیح است و از یک جهت یک اصلاح مختصری میخواهد و آن اینست که در بیان ایشان آقایان تصور نکنند که بنده خلاف واقع عرض کردم بنده از آقای دکتر راجی تقاضا کردم و ایشان هم از روی لطف و محبت باینده فرمودند که مذاکره کرده ام با یک نفری و البته ایشان حاضرند و بنده بایشان میگویم حالا این شخص آقای دکتر اعتبار بوده است یا دیگری ، و ایشان هم فرمودند که من نه از نظر موافقت با تو ولی از نظر اینکه یک نفری داوطلب است که اگر کسی مخالفت با او دارد مخالفت بکنند و آزاد باشد من این اقدام را کردم از ایشان هم ممنون ، اما راجع بصورت جلسه در صورت جلسه بنظر بنده این خلاصه که نوشته میشود از یک جهت زیاد مفصل نوشته میشود و از جهت دیگر مفهوم واقعی صورت خلاصه جلسه را ندارد چون صورت خلاصه بایستی مفهوم صورت مفصل را داشته باشد قسمتها یکمهم است نوشته نشده است و در یک قسمت دیگر بتفصیل نوشته شده بنده یادداشت های ژنرال ماژور در دسترویل سه سطر در اینجا عیناً خواندم که اینها لازم بود از نظر کشور ما عیناً جزو صورت جلسه باشد و تقاضا دارم که آن سه سطر را بفرمائید عیناً نوشته شود ، قسمت دیگر این بود که در موقعیکه بنده اینجامذا کراتی کردم راجع با اعتبارنامه یک نفر از آقایان نمایندگان از طرف جامعه لیسانسیه های دانشکده معقول و منقول و قسمت اعظم از جوانان دانشمند و منورالفکر این مملکت اعلامیه ای صادر شد و من در پشت این کرسی خطا به از این آقایان تشکر کردم مقام آنها در این مملکت باندازه ایست که این کلمه مخصوصاً باسم آنها در صورت خلاصه جلسه قید شود . قسمت دیگر این است که نتیجه تمام مذاکراتی را که بنده کرده ام و امروز در تمام شهر گفته میشود خلاصه شد در یک شعر یکی کرده بی آبرویی بی چه نم دارد از ابروی کسی (همه هم نمایندگان) این باید در صورت خلاصه باشد .

رئیس - چنانچه آقایان ملاحظه میفرمایند هر کس میل دارد که تمام بیاناتش در صورت خلاصه مجلس نوشته شود در این حال هم میخوانند که صورت جلسه مختصر نوشته شود البته تمام بیانات آقایان در صورت مشروح مذاکرات مجلس است که درج می شود در روزنامه رسمی و در صورت خلاصه هم رئوس مسائل نوشته میشود آقای رحیمیان نسبت بصورت جلسه اعتراضی دارید ؟

رحیمیان - بلی در جلسه قبل از طرف

آقای دهقان يك بهتانی به بنده زده شد و برای همین بهتان می تواند يك وكيل برای حفظ حیثیت خودش دفاع کند من برای اینکه آقای اسکندری حرف می زند نخواستم مجلس متشنج تر شود بنابراین صرف نظر کردم ولی چون در صورتجلسه باید نوشته شود من ناچارم حقایق را بر عرض مجلس شورایی برسانم و بدانند که با چه کسی همکاری میکنند .

رئیس - این مربوط بصورتجلسه نیست .

رحیمیان - چرا در اینجا نوشته شده که آقای دهقان توهینی بمن کرده اند .

رئیس - اگر صورت مجلس نقضی دارد در بیانات شما میتواند توضیح دهد ولی اگر مطالبی دارید در جلسه آینده بفرمائید .

رحیمیان - بطور ممکن است يك بهتانی به شخصی بزنند و نتواند از حق خودش دفاع کند .

رئیس - اگر عیناً او را میخواهید بفرمائید مانعی ندارد .

رحیمیان - البته عین آنرا تکرار میکنم .

رئیس - اگر نوشته شده باشد خارج از آن دیگر چیزی نباید گفته شود .

رحیمیان - آقای دهقان بمن بهتان زدند که در دوره چهاردهم سرباز شوروی برای انتخاب من کمک کرده است ، در صورت مجلس نوشته شده پس بنده حق دارم که از این بهتان بپشیمانم دفاع کنم و اجازه بفرمائید که از حق خود دفاع کنم و اصل این مطلب را که از کجا شروع شده و بچه عنوانی از دهن آقای دهقان خارج شده بر عرض آقایان معترم برسانم .

رئیس - در جلسه آینه بشما اجازه داده می شود .

رحیمیان - اگر در جلسه آینده بخواهید اجازه بدهید مانعی ندارد و حالا دیگر عرضی ندارم .

رئیس - آقای دکتر اعتبار بصورت جلسه اعتراضی دارید ؟

دکتر اعتبار - عرض کنم که آقای اسکندری در جلسه قبل در ضمن دفاع از خودشان يك نسبت هائی هم به بنده دادند که بنده امروز مقتضی نمی دانم در صورت جلسه جواب بدهم ولی در آخر جلسه گذشته بنده باستناد ماده ۱۰۹ اجازه خواستم و چون آقایان خسته شده بودند از آن اجازه استفاده نکردم و از حضور آقای رئیس اجازه می خواهم و تقاضا میکنم که در جلسه آینه به بنده فرصت بدهند که جواب آن بیاناتی را که فرمودند بدهم .

رئیس - صورت جلسه يك شنبه ۸ شهریور تصویب شد .

۲ - بیانات آقای رئیس راجع با اظهار حسن اعتماد به روح حسین پیرنیا

با کمال تأثر خبر ناگوار و اسف آور فوت مرحوم مغفور پیرنیا (مؤتمن الملک) را با اطلاع آقایان نمایندگان میرسانم .

اندوه و تألم من و صوم همکاران معترم بیشتر از این جهت است که کشور ایران یکی از فرزندان نامی و ارجمند و یکی از ذخایر گرانمای ملی و خدمتگذار خود را از دست داد . (صحیح است)

دوران پرافتخار هفتاد و چهار سال عمر آن مرحوم از هنگام شباب و آغاز زندگانی با کمال شرافت و پاکدامنی و عزت نفس در راه خدمات ملی سپری شد .

(صحیح است) آثار نیک و سوابق درخشان آن مرحوم در مجلس شورای ملی شاهد صادقی از مراتب درستی و وطن دوستی و آزادیخواهی و علو همت و بلندی روح آن مرحوم میباشد (صحیح است) خدمات ملی و فرهنگی ایشان از استادی و مدیریت مدرسه عالی علوم سیاسی که از تأسیسات مرحوم نصرالله مشیرالدوله و مرحوم حسن پیرنیا پدر و برادر ارجمند ایشان بود شروع و در آغاز مشروطیت خدمات برجسته و ذیقیمتی در راه حفظ و حمایت قانون اساسی و آزادی عهده دار و بیاس همین خدمات در دوره دوم تقنینیه از طرف اهالی تهران بنیاندگی انتخاب و در اواخر همان دوره ریاست مجلس شورای ملی تعیین و تا آخر دوره ششم قانونگذاری یعنی دوره متوالی از تهران بنیاندگی انتخاب و باستانهای چند ماه در آخر دوره پنجم که خود از ریاست استعفا دادند در تمام این مدت سمت ریاست مجلس شورای ملی را داشتند با مراجعه بتاریخ زندگانی پرافتخار مرحوم حسین پیرنیا خواهیم دید که فقدان این مرد پاکدامن و نیک نام که از مفاخر ملی بود برای ملت ایران ضایقه بزرگی بشمار میرود (صحیح است) ارزش وجود و شخصیت این مرد ملی بر عموم نمایندگان و ملت ایران روشن و واضح بوده نیت عقیده بی طرفی ، احساسات عدالتخواهی و وطنپرستی آن مرحوم مخصوصاً در دوران طولانی منطیندگی ملت و ریاست مجلس منشاء اثر بزرگی برای عظمت کشور و مجلس شورای ملی بود (صحیح است) و این صفات نیک نام آن مرحوم را برای ابد در تاریخ ایران ثبت نمود (صحیح است) با کمال تأسف باید اذعان کرد که با ارتحال این مرد بزرگوار که بر اثر بیماری طولانی رخ داد کشور ایران را از خدمتگذاری پاکدامن و نیکنام مرحوم ساخت (صحیح است) این ~~تصویر مؤلمه را~~ با عموم بازماندگان آن مرحوم و خاندان جلیل پیرنیا از طرف نمایندگان ملت و خود تسلیت میگویم و از خداوند متعال مشلت دارم روح پاک این خدمتگزار وطن را در جوار رحمت خود شاد و غریق احسان فرموده با ارواح طیبه اولیاء اسلام معشور سازد بیاس احترام و علاقه ملت و عموم نمایندگان مجلس شورای ملی و خدمات پرافتخار معظمه جلسه امروز رایس از قرائت طرحی که از طرف آقای دکتر معظمی و جمعی از آقایان نمایندگان رسیده تعطیل میکنیم .

۳ - تصویب طرح قانونی پیشنهادی نمایندگان راجع بحق شناسی از خدمات اجتماعی مرحوم پیرنیا

دکتر معظمی - طرحی است که عده ای از آقایان نمایندگان مرقوم داشته اند که پس از یک مقدمه تقدیم مقام ریاست میشود .

آخر چوقسانه میشوی ای بخرد

افسانه نیک شو نه افسانه بد

جناب آقای رئیس مجلس بایبانی جامع و رسا

احساسات غم انگیز نمایندگان محترم را در این فاجعه مؤلمه شرح دادند و مجلس شورای ملی با سکوتی تأثر آمیز مراتب احترام و تکریم خویش را بروا پاک این مرد بزرگ تقدیم داشت . بنده نیز بنسب خود این داهی عظمی را بعموم ایرانیان و نمایندگان محترم و فرزندان ارجمند و خاندان گرامی او تسلیت میگویم و از درگاه خداوند متعال برای همه آنان صبر جمیل و اجر جزیل میطلبم بسیار جای تأسف است که روزگار این مرد بزرگ را در دشوارترین موقعی از دست مار بود و ما را از نتایج تجارب گرانبها و استفاده از شخصیت بارز او در حل معضلات و رفع مشکلات امور محروم ساخت (صحیح است) گمان نمیرود در سراسر کشور ایران امروز کسی را بتوان یافت که بتاریخ چهل ، پنجاه ساله اخیر آشنائی داشته باشد و مبارزات و مجاهدات رجال نامی این دوره را در راه برقراری اصول مشروطیت و حفظ و نگاهداری این اساس مقدس بداند و سهم و حق این مرد جلیل القدر در این راه بر او مجهول و پنهان باشد (صحیح است) در این روز که کالبد خاکی این رادمرد باصل خود باز میگردد و این آخرین پرده تأثر آور حیات او فرو میافتد ، انصاف باید داد راهی که او در طی زندگانی پرافتخار خود درفته و شهرت نیکی که بحق کسب کرده و مجاهده ای که برای حفظ نام نیک خویش تا آخرین لحظات عمر خود بعمل آورده است از عهده هر مدعی ساخته نیست (صحیح است ، صحیح است) در کشور ما که امروز پایه بسیاری از مبانی اخلاقی سست شده و فرو ریخته و یا در شرف فرو ریختن است بسیار مشکل است که شخص پس از هفتاد و چند سال عمر و در حدود چهل سال زندگانی اجتماعی و سیاسی و اشغال مهمترین و حساسترین مشاغل در دقیق ترین و دشوارترین مواقع بتواند حسن شهرت و نیکنامی خود را در بین طبقات مختلف مردم تا این اندازه حفظ و نگاهداری کند . (صحیح است) بدون تردید در قرن اخیر از میان رجال سیاسی ایران کمتر کسی توانسته است باین پایه از نیک نامی برسد (صحیح است) و در قلوب مردم تا این اندازه جای داشته باشد . (صحیح است ، صحیح است) حقیقت این است که اگر بچشم خرده گیری و انتقاد هم سراسر دوران زندگانی سیاسی ، اجتماعی او را از نظر بگذرانیم کوچکترین ایرادی که دلیل کمترین انحرافی از مبانی و اصول اخلاقی و اجتماعی باشد در آن نمیتوانیم یافت . (صحیح است) اشتباه نشود مرحوم پیرنیا مرد عمل و مبارزه بود ، بگذریم از چند سال اخیر که بر اثر ضعف پیری و نقاهت قبول مسؤلیتی نمیکرد ، این مرد بار سنگین ترین وظایف ملی و اجتماعی را در مشکلاتترین دقایق پر دوش داشت و همه میدانند که با کمال شجاعت و اقتدار و ثبات عزم و اراده این بار امانت را بمنزل رسانید . (صحیح است) تا در خود توانائی قبول مسؤلیت میدید از هیچ کاری هر چند دشوار رو بگردان نبود و در آن هنگام که مقتضی دانست با کمال بلند نظری و گشاده رویی میدان

عمل را بدیگران باز گذاشت . (صحیح است) حب جاه نداشت . تا از جاده صواب به بیراهه خطا بیفتد (صحیح است) . خدایش بیامرزاد که در پی کسب جاه و شهرت آبروی بزرگ منشی و تقوی را در پای خود کامی فرو نریخت . بیهوده نیست که امروز افکار عمومی او را بعنوان فرد شاخص و نمونه بارز خدا پرستی و وطن دوستی و فداکاری و استقامت و پاکدامنی و تقوی و فضیلت و سلامت نفس و راستی و درستی شناخته است (صحیح است) با این مقدمات برای اینکه افتخار جاویدانی در خاندان این خدمتگزار لایق بماند طرح قانونی را که عده ای از آقایان نمایندگان محترم امضاء فرمودند برای تصویب تقدیم مقام ریاست مینمایم (صحیح است - احسن ، احسن)

اورنگ - بنده اجازه خواستم . . .

رئیس - طرح قرائت میشود .

شرح ذیل توسط آقای فولادوند (منشی)

قرائت شد

ساحت مجلس شورای ملی

برای اینکه مراتب حق گزاری و قدر شناسی ملت ایران نسبت بخدمات ملی و شخصیت اخلاقی مرحوم حسین پیرنیا (مؤتمن الملک) رسماً تأکید و تأیید شود و این حقیقت از طرف نمایندگان ملت ایران بزبان و بیان آید و در مطبوعات رسمی مندرج گردد ، امضاء کنندگان ماده واحده ذیل را با قید دوفوریت پیشنهاد و تصویب آنرا از مجلس مقدس شورای ملی خواستاریم :

مجلس شورای ملی ایران تصدیق می نماید که مرحوم حسین پیرنیا (مؤتمن الملک) در دوره زندگانی پرافتخار خود خدمات صادقانه و گرانبهایی نسبت بکشور خویش و مشروطیت و قانون اساسی ایران نموده و یکی از فرزندان لایق و خدمتگزار است که وطن همواره نسبت باو حق شناس خواهد بود . رفیع ، دکتر شفق ، ساعد ، دکتر معظمی ، امیر تیمور (جمعی از نمایندگان - خواندن بقیه لزومی ندارد همه امضاء داریم) .

رئیس - چون مخالفی نیست بفوریت اول رأی گرفته میشود آقایان موافقین قیام کنند (عموم برخاستند) تصویب شد . بفوریت دوم رأی گرفته می شود آقایان موافقین قیام فرمایند (عموم بر - خاستند) تصویب شد . پس باصل ماده رأی گرفته میشود آقایان موافقین قیام فرمایند (تمام نمایندگان برخاستند) تصویب شد .

۴ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه با احترام روح مرحوم پیرنیا تعطیل می شود . جلسه آینده روز پنجشنبه دوازدهم شهریور ساعت هشت و نیم صبح - دستور مراسم تحلیف .

(جلسه ساعت یازده صبح تعطیل شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت